

N:o 69.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af kronans andel i den till roten n:o 4 Plikt af Gotlands andra båtmanskompani hörande torplägenhet; gifven Stockholms slott den 7 februari 1908.

Under åberopande af bilagda utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmmed föreslå Riksdagen medgifva,

att kronans andel i den till roten n:o 4 Plikt af Gotlands andra båtmanskompani hörande torplägenhet må tillsammans med öfriga andelar af detta torp å offentlig auktion försäljas, äfvensom

att kronans andel af köpeskillingen tillgodoföres landtförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevägen.

GUSTAF.

O. B. Malm.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden, hållt inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 7 februari 1908.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIerna,
HAMMARSKJÖLD,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Departementschefen, statsrådet Malm anförde:

»Sedan rotehållarne för roten n:o 4 Plikt af Gotlands andra båtsmanskompani vid sammanträde den 20 april 1907 beslutat att försälja den till roten hörande torplägenhet med därå uppförda åbyggnader eller, om hinder därfor skulle möta, utarrendera densamma på tre års tid, hafva rotehållarne hos förvaltningen vid Gotlands artillerikår anhållit om dess medverkan till ifrågavarande besluts bringande i verklighet. På grund häraf har befälhafvaren för nämnda kår, med anmälan att kronan genom förvärf af mark att tilläggas Tofta skjutfält blifvit delägare i torpet, hos arméförvaltningen hemställt om be-myndigande att lämna tillstånd till den ifrågasatta försäljningen.

Öfver berörda framställning har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Gotlands län, efter vederbörandes hörande, afgifvit yttre och därvid meddelat,

att ifrågavarande rote utgjordes af följande inom Tofta socken i Gotlands södra härad belägna kronoskatteman, nämligen $\frac{1}{2}$ mantal Smågårda, $\frac{1}{2}$ mantal Sallmunds, $\frac{7}{8}$ mantal Dypple, $1\frac{1}{8}$ mantal Norrgårda och 1 mantal Rangvalds, tillhöra 4 mantal, hvaraf kronan för anordnande af Tofta skjutfält hufvudsakligen genom expropriation förvärvat äganderätten till $\frac{31167}{38467}$ mantal vid Norrgårda och $\frac{47}{1286}$ mantal vid Rangvalds, eller sammanlagt $\frac{32577}{38467}$ mantal, sålunda något mera än en sjundedel af rotens hela hemmantal;

att torpet vid verkstäldt laga skifte visserligen antecknats såsom afsöndradt från Sallmunds hemman gemensamt, men att den till torpet upplåtna jordlägenheten blifvit af roten inköpt och sedermera bebyggd för rotens räkning, hvarför äganderätten till torpet i sin helhet sålunda numera måste anses tillkomma hela rotén eller samtliga rotedelägare efter hemmantal; samt

att torpet med åbyggnader, bestående af manbyggnad af sten under tegeltak och ladugårdsbyggnad likaledes af sten under agtak, båda i mycket förfallet skick, innehölle i areal omkring 4 tunnland, uteslutande åker af dålig beskaffenhet, och för närvarande vore utarrenderadt mot en årlig afgäld af 31 kronor och värdерadt till 500 kronor.

För egen del har Eders Kungl. Maj:ts bemälde befallningshafvande i underdåninghet hemställt, att, enär torplägenheten, med hänsyn till båtsmanshålllets sättande på vakans, icke vidare vore för ursprungliga ändamålet behöfig och knappast för annat kronans behof af betydelse, torpet måtte få i sin helhet å offentlig auktion försäljas, hvarefter köpesumman borde fördelas på de olika rotedelägarne efter hemmantal.

Med öfverlämnande af handlingarna i ärendet har arméförvaltningen å fortifikationsdepartementet tillstyrkt Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes ifrågavarande framställning samt hemställt, att, vid bifall härtill, kronans andel i försäljningssumman måtte få tillgodokomma 'landtförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål'.

Marinförvaltningen har, med tillkännagivande att roten den 16 februari 1892 blifvit satt på vakans, förklarat sig icke hafva något att erinra mot torpets försäljning.

Då af den i ärendet förebragta utredning framgår, att bibehållande i kronans ägo af dess andel uti ifrågavarande torplägenhet icke är för något statens ändamål erforderligt, anser jag mig böra förorda försälj-

ningen, och har jag mot det föreslagna försäljningssättet intet att erinra. Den på kronan belöpande köpeskillingen torde, såsom arméförvaltningen föreslagit, böra tillgodosättas landtförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål, hvilken står under statskontorets vård och förvaltning.

På grund af hvad jag sålunda anfört, får jag i underdånighet tillstyrka, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva, att kronans andel i den till roten n:o 4 Plikt af Gotlands andra båtsmanskompani hörande torplägenhet må tillsammans med öfriga andelar af detta torp å offentlig auktion försäljas, ävensom att kronans andel af köpeskillingen tillgodosättas landtförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.»

Till departementschefens, af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna nådigt bifall; och skulle proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

Gust. Th. von Rosen.